

Mgr. Filip Lýsek

Ohlédnutí za výstavou TARAS

Od 11. 6. do 23. 10. 2022 probíhala ve výstavních sálech a chodbách přízemí Regionálního muzea v Českém Krumlově jako hlavní sezónní událost trojice výstav věnovaných médiu fotografie. Muzeum připomnělo odložené výročí 60ti let činnosti Fotoklubu Český Krumlov a 60ti let klubové fotografické soutěže Mapový okruh Nekázanka. Třetí výstava nesoucí prozaický název „Taras“, představila legendárního českého fotografa ukrajinského původu, Tarase Kuščynského, jehož tvorba byla připomenuta výběrem z rozsáhlé kolekce fotografie aktů a dnes již ikonických dobových portrétních fotografií osobností československé kulturní a umělecké scény. Slavnostní zahájení trojbloku výstav proběhlo o druhém červnovém víkendu za přítomnosti řady významných hostů z celé ČR vč. zástupců rodiny Kuščynských.

Taras Kuščynskij (1932-1983) je dodnes řazen mezi nejvýraznější osobnosti československé inscenované fotografie 60. - 70. let 20. stol. s mimořádným vlivem nejen na tuzemské fotografické dění. Pocházel z Podkarpatské Rusi. Během války odešel s matkou do Československa. Rodina dlouhodobě zakotvila v Praze. V hlavním městě Taras později vystudoval architekturu. Fotografovat začal již během 50. let. Od roku 1966 se živil jako nezávislý fotograf v oblasti portrétu, aktu, užité a módní fotografie. V letech 1970–76 byl fotografem Divadla Semafor. V druhé polovině 70. let sehrál významnou roli v organizaci tuzemského fotografického dění jako jeden ze zakladatelů fotografické skupiny Setkání, již aktivním členem byl až do své předčasné smrti v roce 1983. V oblasti fotografie aktů, která byla jeho doménou, neotřele propojil nahotu s portrétem a vedle vizuálního zážitku nabídl divákovi i psychologický projev fotografovaného modelu. Od poloviny 60. let se intenzivně věnoval portrétní fotografii, nejen v tomto kontextu vznikla řada dnes již ikonických fotografií osobností kulturní a umělecké scény (Jana Wericha, Hany Hegerové, Magdy Vášáryové, Bohumila Hrabala nebo zpěváka Pavla Bobka, někdejšího Tarasova spolužáka z pražské architektury).

Výstava Taras čerpala z rozsáhlého fotoarchivu rodiny Kuščynských a v podobě kurátorského výběru fotografky Radky Ciglerové, dcery Tarase Kuščynského, představila autorské zvětšeniny v jejich dobové, originální podobě. Fotografickou kolekci, rozdělenou do dvou celků, MODELKY a PORTRÉTY, sledující prizmatem osob, místa a času Tarasovy práce od 60. let až do doby autorovy smrti, doplnily v chodbové části informace a dokumenty ke vzniku a činnosti fotografické skupiny SETKÁNÍ, již byl Taras zakládajícím členem. Návštěvník výstavy tak měl možnost získat širší vhled do Tarasova tvůrčího života odehrávajícího se v tomto případě stranou oficiálního dění.

Dílem osudu byla výstava pořádána v roce nedožitých 90. narozenin fotografa. Význam této události byl umocněn vydáním doprovodné publikace s cílem zprostředkovat milovníkům černobílé fotografie nejen mnohokrát oceňovanou uměleckou ale i hluboce lidskou hodnotu Tarasovy tvorby. Není bez zajímavosti, že se tak stalo v úzké spolupráci s těmi, kteří jsou Tarasovi osobně, ale i lidsky mimořádně blízcí – se členy rodiny, dcerou Radkou, vnučkou Anežkou a s fotografy a přáteli Danou Tůmovou Vitáskovou a Michalem Tůmou. Ve spolupráci s Filmovým klubem Český Krumlov byla v rámci doprovodného programu připravena projekce filmu režiséra Karla Kachyni „Dobré světlo“ z roku 1985, jehož námět je volně inspirován životními osudy Tarase Kuščynského. Zvýšený zájem médií a veřejnosti pak vedl k uspořádání bezmála tří desítek komentovaných prohlídek výstavy.

Pořádání výstavního projektu takového rozsahu by se neobešlo bez podpory řady osob a institucí, uvedených v samotném závěru ročenky. Na tomto místě bych rád poděkoval Fotoklubu Český Krumlov, v čele s předsedou, Ing. Ladislavem Pouzarem, který byl iniciátorem myšlenky na uspořádání výstavy Taras a hlavním organizátorem a kurátorem výstav k výročí 60ti let činnosti Fotoklubu Český Krumlov a 60ti letům klubové fotografické soutěže Mapový okruh Nekázanka. Dále pak fotografům Daně Tůmové Vitáskové, Michalu Tůmovi, Miroslavu Myškovi, Zdeně

Myškové a Michaele Holly za cennou odbornou, organizační a materiální podporu. A úplným závěrem rodině Kuščynských, paní Aleně Kuščynské, dceři Radce a vnučce Anežce, bez jejichž vstřícnosti a úsilí by výstavu ani vydání publikace nebylo možné uskutečnit!